

Byla C-624/20**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2020 m. lapkričio 24 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Amsterdam (Nyderlandai)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data

2020 m. lapkričio 24 d.

Ieškovė:

E. K.

Atsakovas:

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Pagrindinės bylos dalykas

Pagrindinė byla susijusi su klausimu, ar teisė gyventi šalyje pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 20 straipsnį yra laikino pobūdžio ir todėl ja remiantis draudžiama išduoti ES ilgalaikį gyventojų leidimą gyventi.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

SESV 20 straipsnio ir Direktyvos 2003/109/EB 3 straipsnio 2 dalies e punkto aiškinimas. Klausimas, ar valstybės narės turi kompetenciją pačios nustatyti, ar teisė gyventi šalyje pagal SESV 20 straipsnį yra laikino pobūdžio. Jei šį klausimą reglamentuoja Sąjungos teisė, kyla šie klausimai: pirma, ar yra skirtumas tarp išvestinės teisės gyventi šalyje pagal Direktyvą 2004/38/EB ir pagal SESV 20 straipsnį, antra, ar išvestinė teisė gyventi šalyje pagal SESV 20 straipsnį yra laikino pobūdžio ir, trečia, ar Direktyva 2003/109/EB buvo tinkamai perkelta į Nyderlandų teisę.

Prejudiciniai klausimai

1. Ar valstybės narės turi kompetenciją nustatyti, ar teisė gyventi šalyje pagal SESV 20 straipsnį yra laikino ar nelaikino pobūdžio, ar tai turi būti apibrėžta Sąjungos teisėje?
2. Jeigu taikomas Sąjungos teisės aiškinimas, ar taikant Direktyvą 2003/109/EB reikia atskirti įvairias išvestines teises gyventi šalyje, kurias pagal Sąjungos teisę turi trečiųjų valstybių piliečiai, įskaitant Direktyva 2004/38/EB Sąjungos piliečio šeimos nariui suteikiamą išvestinę teisę gyventi šalyje, ir SESV 20 straipsnyje įtvirtintą teisę gyventi šalyje?
3. Ar SESV 20 straipsnyje įtvirtinta teisė gyventi šalyje, kuri pagal savo pobūdį priklauso nuo to, ar yra priklausomumo santykis tarp trečiosios šalies piliečio ir Sąjungos piliečio, ir todėl yra baigtinė, yra laikino pobūdžio?
4. Jeigu teisė gyventi šalyje pagal SESV 20 straipsnį yra laikino pobūdžio, ar Direktyvos 2003/109/EB 3 straipsnio 2 dalies e punktą šiuo atveju reikia aiškinti taip, kad juo draudžiami nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos tik nacionalinėje teisėje numatyti leidimai gyventi šalyje neleidžia įgyti ilgalaikio gyventojų statuso, kaip jis suprantamas pagal šią direktyvą?

Nurodomos Sąjungos teisės nuostatos

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 20 straipsnis

2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyvos 2003/109/EB dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso (OL L 16, 2004, p. 44; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 272) 3 straipsnio 2 dalies e punktas

2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL L 158, 2004, p. 77; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 5 t., p. 46) 7 ir 16 straipsniai

Nurodomos nacionalinės teisės nuostatos

Vreemdelingenwet 2000 (2000 m. Užsieniečių įstatymas, toliau – *Vw 2000*) 8 straipsnio e punktas, 14 ir 45b straipsniai

Faktinių aplinkybių ir pagrindinės bylos santrauka

1. Ieškovė gimė 1960 m. lapkričio 30 d. ir turi Ganos pilietybę. Jos sūnus, gimęs 2002 m. vasario 10 d., turi Nyderlandų pilietybę.

- 2 2013 m. rugsėjo 9 d. ieškovei pagal SESV 20 straipsnį buvo išduotas dokumentas, leidžiantis apsigyventi šalyje, kuriame nurodyta: „Sąjungos piliečio šeimos narys“. Nuo 2017 m. šis dokumentas Nyderlanduose taip pat vadinamas *Chavez Vilchez* teise gyventi šalyje¹.
- 3 2019 m. vasario 18 d. ieškovė pateikė prašymą išduoti ES ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi.
- 4 2019 m. rugpjūčio 30 d. sprendimu atsakovas atmetė ieškovės prašymą išduoti ES ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi ir leidimą nuolat gyventi. Dėl šio sprendimo pateiktas skundas 2019 m. gruodžio 12 d. sprendimu buvo atmestas kaip nepagrįstas.
- 5 2020 m. sausio 8 d. *Rechtbank* gavo ieškovės ieškinį dėl šio sprendimo.

Pagrindiniai pagrindinės bylos šalių argumentai

- 6 Atsakovo teigimu, iš sprendimų *Singh*², *Chavez-Vilchez ir kt.*³ bei *K. A. ir kt.*⁴ matyti, kad valstybės narės turi kompetenciją nustatyti teisėto gyvenimo jų teritorijoje teises ir sąlygas. Taigi valstybė narė turi teisę nustatyti, ar SESV 20 straipsnyje įtvirtinta teisė gyventi šalyje turi būti laikoma laikino, ar nelaikino pobūdžio.
- 7 Be to, ieškovė nepatenka į Direktyvos 2003/109/EB taikymo sritį. Iš tiesų teisė gyventi šalyje pagal SESV 20 straipsnį yra laikino pobūdžio, nes ji išnyksta, kai Sąjungos pilietis nustoja būti priklausomas nuo trečiosios šalies piliečio. Todėl tai yra laikinas gyvenimas šalyje, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2003/109/EB 3 straipsnio 2 dalies e punktą.
- 8 Atsakovo teigimu, *Chavez Vilchez* teisė gyventi šalyje yra laikino pobūdžio, nes ji susijusi ne su ieškovės teisėmis, o su jos vaiko teisėmis. Iš tiesų tikslas yra užtikrinti, kad ieškovės vaikui nereikėtų išvykti iš Europos Sąjungos. Teisė gyventi šalyje grindžiama priklausomumo ryšiu tarp ieškovės ir jos nepilnamečio vaiko, kuris iš esmės yra laikino pobūdžio. Atsižvelgiant į tai, ieškovė taip pat neturi teisės į nacionalinį leidimą nuolat gyventi šalyje.
- 9 Ieškovė visų pirma teigia, kad iš sprendimų *Chavez-Vilchez ir kt.* ir *K. A. ir kt.* nematyti, jog valstybės narės turi teisę nustatyti teisės gyventi šalyje pobūdį.

¹ Pagal 2017 m. gegužės 10 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Chavez-Vilchez ir kt.*, C-133/15, EU:C:2017:354.

² 2012 m. spalio 18 d. Sprendimo C-502/10, EU:C:2012:636, 39–42 punktai.

³ Sprendimo *Chavez-Vilchez ir kt.* 64 punktas.

⁴ 2018 m. gegužės 8 d. Sprendimo byloje C-82/16, EU:C:2018:308, 53 ir 54 punktai.

Sąvoka „teisė laikinai gyventi šalyje“ turėtų būti aiškinama vienodai visoje Sąjungoje. Šiuo atžvilgiu ieškovė remiasi Sprendimu *Singh*.

- 10 Be to, iš Direktyvos 2003/109/EB nematyti, kad joje įtvirtinta išvestinė teisė gyventi šalyje yra laikina. Į šios direktyvos taikymo sritį nepatenka tik tos teisės gyventi šalyje, dėl kurių iš anksto nustatyta, kad jos yra laikino pobūdžio, kaip antai studentų ir pagal „au pair“ programą dirbančių asmenų teisė gyventi šalyje. Ieškovės teigimu, iš Direktyvos 2003/109/EB negalima daryti išvados, kad ES ilgalaikio gyventojų leidimas gyventi turi būti išduodamas tik atskirų ir savarankiškų leidimų gyventi šalyje atveju.
- 11 Ieškovės teigimu, tai, kad priklausomumo ryšys ateityje gali pasibaigti, nereiškia, kad jos teisė gyventi šalyje yra laikino pobūdžio. Iš tiesų ji ketina apsigyventi nuolat. Todėl ji tikrai patenka į Direktyvos 2003/109/EB taikymo sritį. Atsižvelgiant į tai, jos prašymo atmetimas prieštarauja šios direktyvos 3 straipsniui.
- 12 Be to, atsakovas neturi teisės atsisakyti išduoti jai leidimą. Iš tiesų pagal *Vw 2000 45b* straipsnio 1 dalies a punktą išduoti ES ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi gali būti atsisakyta, tik jei suinteresuotasis asmuo turi leidimą laikinai gyventi šalyje pagal *Vw 2000 14* straipsnį. Ieškovė turi ne nacionalinį leidimą gyventi šalyje, o ES teisę gyventi šalyje. Nėra nė vieno iš *Vw 2000 45b* straipsnyje nurodytų atsisakymo pagrindų, todėl atsakovas negalėjo atmesti ieškinio.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų santrauka

- 13 Atsakymas į klausimą, ar teisė gyventi šalyje pagal SESV 20 straipsnį yra laikino pobūdžio, yra svarbus siekiant nustatyti, ar atsakovas galėjo atmesti prašymą išduoti ES ilgalaikio gyventojų leidimą.
- 14 *Rechtbank* teigimu, į šį klausimą neįmanoma atsakyti be pagrįstų abejonų. Teisingumo Teismo jurisprudencijoje *Rechtbank* rado informacijos, leidžiančios manyti, kad teisė gyventi šalyje pagal SESV 20 straipsnį nėra laikino pobūdžio. Tačiau *Raad van State* administracinių bylų skyrius (NL:RVS:2020:2272) 2020 m. rugsėjo 23 d. konstatavo, kad dėl nepilnamečio vaiko atsiradusi išvestinė teisė gyventi šalyje iš esmės išnyksta, kai vaikas tampa pilnametis arba nebėra priklausomas nuo trečiosios šalies piliečio išlaikymo. *Raad van State* teigimu, iš to, kas nurodyta, galima iš anksto daryti išvadą, kad teisė gyventi šalyje yra laikina.

Ar valstybės narės turi kompetenciją nustatyti teisės gyventi šalyje pobūdį?

- 15 Pirmiausia šalys nesutaria dėl to, ar teisės gyventi šalyje pagal SESV 20 straipsnį pobūdis yra nacionalinis klausimas, ar turi būti aiškinamas Sąjungos teisės. *Rechtbank* iš atsakovės nurodytų Teisingumo Teismo sprendimų nemato, kad šios teisės gyventi šalyje pobūdis turi būti aiškinamas pagal nacionalinę teisę. Iš minėtos jurisprudencijos aiškiai matyti, kad klausimas, ar teisė gyventi šalyje

pagal SESV 20 straipsnį yra laikino pobūdžio, turi būti aiškinamas vienodai visoje Sąjungoje. Iš tiesų iš šių sprendimų matyti, kad teisės gyventi šalyje pagal SESV 20 straipsnį suteikimo sąlygų nustatymas yra nacionalinis klausimas, tačiau negalima daryti išvados, kad ir teisės gyventi šalyje pobūdžio nustatymas yra nacionalinis klausimas. Kaip Teisingumo Teismas konstatavo Sprendimo *K. A. ir kt.* 54 punkte, šios sąlygos susijusios su procedūros taisyklėmis, pavyzdžiui, susijusiomis su tuo, kaip trečiosios šalies pilietis gali įrodyti, kad turi *Chavez Vilchez* teisę gyventi šalyje. Tačiau klausimas, ar teisė gyventi šalyje yra laikino pobūdžio, susijęs su pačia šios teisės gyventi šalyje esme. Todėl *Rechtbank* klausia, ar valstybėms narėms turėtų būti leidžiama priimti sprendimą šiuo klausimu. Iš tiesų tai reikštų, kad remiantis teise gyventi šalyje pagal SESV 20 straipsnį vienoje valstybėje narėje galėtų būti išduodamas Direktyvoje 2003/109/EB įtvirtintas leidimas, o kitoje valstybėje narėje ne. Tai lemtų nepageidaujamą teisinę nelygybę. Šiomis aplinkybėmis *Rechtbank* pateikia pirmąjį klausimą.

- 16 Jei Teisingumo Teismas nuspręstų, kad teisės gyventi šalyje pobūdis yra Sąjungos teisės reglamentuojamas klausimas, *Rechtbank* taip pat prašo Teisingumo Teismo atsakyti į šiuos klausimus.

Ar SESV 20 straipsnyje įtvirtinta teisė gyventi šalyje yra laikino pobūdžio?

– *Išvestinės teisės gyventi šalyje*

- 17 Atsakovas manė, jog tai, kad teisė gyventi šalyje pagal SESV 20 straipsnį kyla iš Sąjungos piliečio teisių, leidžia daryti išvadą, kad tokia teisė gyventi šalyje niekada negalėtų lemti nuolatinio gyvenimo šalyje. Iš tiesų ši teisė egzistuoja tik siekiant išvengti, kad Sąjungos pilietis turėtų išvykti iš Sąjungos teritorijos. Su šia teise nesusijusios savarankiškos teisės.
- 18 *Rechtbank* pažymi, kad, kaip Teisingumo Teismas nusprendė įvairiuose sprendimuose⁵, Sąjungos teisė nesuteikia jokios savarankiškos teisės trečiųjų šalių piliečiams. Teisės, kurios jiems suteikiamos Sutarties nuostatomis, susijusiomis su Sąjungos pilietybe, yra ne savarankiškos teisės, o teisės, kylančios iš Sąjungos piliečio naudojimosi savo teise laisvai judėti ir apsigyventi Sąjungoje. Tai taikytina ne tik teisėms, kylančioms iš SESV 20 straipsnio, bet ir pagal

⁵ Sprendimo *Chavez-Vilchez ir kt.* 62 punktas; 2016 rugsėjo 13 d. Sprendimo *Rendón Marín*, C-165/14, EU:C:2016:675, 72 ir 73 punktai; taip pat 2016 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *CS*, C-304/14, EU:C:2016:674, 27 ir 28 punktai.

Direktyvą 2004/38/EB suteiktoms teisėms (sprendimai *Eind*⁶, *Dereci ir kt.*⁷, *Iida*⁸, *O. ir B.*⁹ bei *Rendón Marín*¹⁰).

- 19 Išvestinės teisės, kurias pagal Direktyvą 2004/38/EB turi trečiosios valstybės pilietis, Sąjungos piliečio šeimos narys, galėtų lemti nuolatinį gyvenimą šalyje (žr. šios direktyvos 16 straipsnį). Tam pakaktų, kad trečiosios valstybės pilietis, Sąjungos piliečio šeimos narys, pagal Direktyvos 2004/38/EB 7 straipsnį, kaip ir pats Sąjungos pilietis, būtų penkerius metus teisėtai gyvenęs priimančiojoje valstybėje narėje.
- 20 Taigi, *Rechtbank* teigimu, reikia kelti klausimą, ar galima atskirti išvestines teises, atsiradusias pagal direktyvas, ir išvestines teises pagal SESV 20 straipsnį. Savo išvadoje bylose *Rendón Marín* ir *CS*¹¹ generalinis advokatas taip pat atkreipė dėmesį į galimą nenuoseklų teisės gyventi šalyje vertinimą, atsižvelgiant į tai, ar ji suteikiama pagal Direktyvą 2004/38/EB, ar pagal SESV 20 straipsnį, išaiškintą Sprendime *Ruiz Zambrano*¹².
- 21 Kita vertus, pačios valstybės narės pagrindė Direktyvoje 2004/38/EB įtvirtintą išvestinę teisę gyventi šalyje. Be to, jos taip pat sutiko, kad trečiųjų valstybių piliečiai, Sąjungos piliečio šeimos nariai, galėtų įgyti nuolatinio gyvenimo šalyje teisę pagal Direktyvą 2004/38/EB. Iš tiesų šios teisės įtvirtintos minėtoje direktyvoje. Tačiau išvestinė teisė gyventi šalyje pagal SESV 20 straipsnį buvo išplėtotą Teisingumo Teismo jurisprudencijoje. Tai galėtų būti požymis, kad šios išvestinės teisės gyventi šalyje vertinamos skirtingai. *Rechtbank* abejoja, ar taip turėtų būti. Be to, *Rechtbank* mano, kad tai, jog kitos išvestinės teisės gyventi šalyje gali lemti nuolatinį gyvenimą šalyje, rodo, jog vien to, kad SESV 20 straipsnyje įtvirtinta teisė gyventi šalyje yra išvestinė teisė gyventi šalyje, nepakanka, kad būtų galima daryti išvadą, jog ji pagal savo pobūdį yra laikina teisė gyventi šalyje.

– *Direktyva 2003/109/EB*

- 22 Pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją valstybės narės gali apibrėžti Direktyvoje 2003/109/EB įtvirtintos sąvokos „teisėtai gyvenantiems“

⁶ 2007 m. gruodžio 11 d. Sprendimo C-291/05, EU:C:2007:771, 23 punktas.

⁷ 2011 m. lapkričio 15 d. Sprendimo C-256/11, EU:C:2011:734, 55 punktas.

⁸ 2012 m. lapkričio 8 d. Sprendimo C-40/11, EU:C:2012:691, 66–68 punktai.

⁹ 2014 m. kovo 12 d. Sprendimo C-456/12, EU:C:2014:135, 36 punktas.

¹⁰ 2016 rugsėjo 13 d. Sprendimo C-165/14, EU:C:2016:675, 36 punktas.

¹¹ Generalinio advokato M. Szpunar išvados bylose *Rendón Marín* ir *CS*, C-165/14 ir C-304/14, EU:C:2016:75, 152 punktas.

¹² 2011 m. kovo 8 d. sprendimas C-34/09, EU:C:2011:124.

turinį ir su tokiu statusu susijusias sąlygas ar teisių sąvokas¹³. Jei trečiosios šalies pilietis iki prašymo pateikimo teisėtai gyveno ištisinį penkerių metų laikotarpį, leidimas gali būti išduodamas pagal šią direktyvą. Pagal Direktyvos 2003/109/EB 3 straipsnio 2 dalies e punktą ši direktyva netaikoma trečiųjų šalių piliečiams, kurie yra apsigyvenę tikrai laikiniais pagrindais, pavyzdžiui, pagal „au pair“ programą ar kaip sezoniniai darbuotojai, arba kaip darbuotojai, pasiūsti paslaugos tiekėjo tarpvalstybiniam paslaugų teikimui, arba patys teikdami tarpvalstybines paslaugas, arba tais atvejais, kai jų leidimas gyventi yra oficialiai apribotas.

- 23 Iš Sprendimo *Singh* (45–50 punktai) matyti, kad siekiant nustatyti teisės gyventi šalyje pobūdį reikia patikrinti, ar trečiosios šalies pilietis ketina ilgą laiką gyventi atitinkamoje valstybėje narėje. Tokiu atveju tai būtų požymis, kad teisė gyventi šalyje nėra laikino pobūdžio.
- 24 Direktyvoje 2003/109/EB nurodytiems pavyzdžiams būdinga tai, kad trečiosios šalies pilietis nesiekia ilgą laiką gyventi valstybėje narėje. Šiais atvejais kalbama apie ribotos trukmės gyvenimą šalyje; su valstybe nare neužmezgami glaudūs ryšiai, tačiau išlieka ryšys su kilmės šalimi¹⁴.
- 25 Taigi trečiosios šalies piliečio ketinimas apsigyventi šalyje yra lemiamas nustatant, ar teisė gyventi šalyje yra laikino pobūdžio. *Rechtbank* kyla klausimas, kodėl kalbant apie teisę gyventi šalyje pagal SESV 20 straipsnį turėtų būti taikomas kitoks reguliavimas negu kalbant apie kitą teisę gyventi šalyje, dėl kurios galėtų atsirasti ES teisė gyventi šalyje.
- 26 Direktyva 2003/109/EB reikalaujama atsižvelgti į trečiosios šalies piliečio ketinimą ilgą laiką gyventi valstybėje narėje. Iš tiesų šios direktyvos tikslas yra trečiųjų šalių piliečių integracija gyvenamosios vietos valstybėje narėje. Teisės gyventi šalyje pagal SESV 20 straipsnį atveju trečiosios šalies piliečiui suteikiama teisė gyventi šalyje, siekiant užtikrinti, kad Sąjungos pilietis galėtų veiksmingai pasinaudoti piliečio teisėmis. Tačiau praktiškai tai lemia, kad trečiosios šalies pilietis taip pat vykdo veiklą, dėl kurios jis arba ji ilgam įsitraukia į visuomenės gyvenimą, pavyzdžiui, sudarydamas neterminuotas darbo sutartis, įsigydamas būstą ir investuodamas laiko į socialinio tinklo kūrimą ir palaikymą. Be to, teisės gyventi šalyje pagal SESV 20 straipsnį atveju trečiosios valstybės pilietis, vienas iš Sąjungos piliečio tėvų, užmezga glaudžius ir nuolatinius santykius su valstybe nare būtent dėl vaiko, Sąjungos piliečio, kuris šioje valstybėje narėje, be kita ko, lanko mokyklą, susiranda naujų draugų ir sportuoja. Vieno iš tėvų integracija valstybėje narėje yra svarbus vaiko auginimo šioje valstybėje narėje elementas.
- 27 Taip pat dėl atsakovo argumento, kad priklausomumo santykis kažkada ateityje baigsis, t. y. kai vaikui, Sąjungos piliečiui, sueis 18 metų, ir todėl jis yra laikino pobūdžio, *Rechtbank* šiuo metu neturi pagrindo manyti, kad teisė gyventi šalyje

¹³ Žr., pavyzdžiui, Sprendimo *Singh* 39 punktą.

¹⁴ Žr. generalinio advokato Y. Bot išvados byloje *Singh*, C-502/10, EU:C:2012:294, [47] punktą.

pagal SESV 20 straipsnį yra laikino pobūdžio. Taigi nėra aišku, ar ši teisė gyventi šalyje iš tikrųjų išnyksta tiesiogiai su vaiko, Sąjungos piliečio, pilnametyste. Tikėtina, kad 18 metų vaikas, kuris vis dar lanko mokyklą, ir toliau yra priklausomas nuo jį globojančio vieno iš tėvų. Be to, yra ir kitų apsigyvenimo priežasčių, kurios tam tikru metu nebeegzistuoja. Ne visos šios apsigyvenimo priežastys yra laikino pobūdžio.

- 28 Atsižvelgdamas į abejones dėl klausimo, ar SESV 20 straipsnyje įtvirtinta teisė gyventi šalyje yra laikino pobūdžio, *Rechtbank* pateikia antrąjį ir trečiąjį klausimus.

Ar Direktyvos 2003/109/EB 3 straipsnio 2 dalies e punktas buvo tinkamai perkeltas į Nyderlandų teisę?

- 29 Jei atsakymas į trečiąjį klausimą būtų teigiamas, reiktų atsižvelgti į tai, kas išdėstyta toliau.
- 30 Direktyvos 2003/109/EB 3 straipsnio 2 dalies e punktas į Nyderlandų teisę buvo perkeltas *Vw 2000* 45b straipsniu. Pagal šį straipsnį teisė laikinai gyventi šalyje, grindžiama leidimu laikinai gyventi šalyje, kaip tai suprantama pagal *Vw 2000* 14 straipsnį (t. y. nacionaliniu leidimu laikinai gyventi šalyje), yra pagrindas atsisakyti išduoti ES ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi. Ši nuostata netaikoma teisei gyventi šalyje pagal SESV 20 straipsnį, kuri iš tiesų yra teisė gyventi šalyje, grindžiama Sąjungos teise. *Rechtbank* teigimu, tai reiškia, kad Direktyvos 2003/109/EB 3 straipsnio 2 dalies e punktas nebuvo tinkamai perkeltas. Panašu, kad Nyderlandai pasirinko taikyti siauresnį Direktyvos 3 straipsnio 2 dalies e punkto aiškinimą nei leidžiama.
- 31 *Rechtbank* kyla klausimas, kaip jis turėtų tai vertinti. Pagal Teisingumo Teismo suformuotą jurisprudenciją, kai direktyva buvo perkelta netinkamai ir nacionalinio teismo aiškinimas turi atitikti direktyvą, šis aiškinimas negali pagrįsti nacionalinės teisės aiškinimo *contra legem*¹⁵. Šiuo atveju panašu, kad nacionalinė teisė yra palankesnė trečiosios šalies piliečiui nei Direktyva 2003/109/EB. Iš tiesų pagal nacionalinę teisę laikino pobūdžio, bet Sąjungos teise grindžiamos teisės gyventi šalyje negali būti pagrindas atsisakyti išduoti ES ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi, o pagal šią direktyvą šias teises gyventi šalyje turintiems trečiųjų šalių piliečiams ši direktyva būtų netaikoma. Atsižvelgdamas į tai *Rechtbank* pateikia Teisingumo Teismui ketvirtąjį prejudicinį klausimą.

¹⁵ 2012 m. sausio 24 d. Sprendimo *Dominguez*, C-282/10, EU:C:2012:33, 25 punktas.